

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Оксані ПОРТНІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Відгук

офіційного опонента, професора кафедри екологічної економіки та бізнесу Національного лісотехнічного університету України, доктора економічних наук, професора Соловія Ігоря Павловича на дисертаційну роботу Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Обрана здобувачем тема є актуальною у контексті стратегічного значення лісової галузі (відіграє стрижневу роль у забезпеченні ефективності природних ресурсів, підтриманні екосистемних послуг та вирішенні низки екологічних проблем). Так, ліси є ресурсом релевантним для функціонування сукупності галузей і виробництв, підприємства яких здійснюють вирощування, заготівлю деревини, її комплексне оброблення і перероблення (лісозаготівельна, деревообробна, целюлозно-паперова і лісохімічна промисловість).

Окрім того, зазначимо нагальність оптимізації механізмів виробничо-господарської діяльності, яка репрезентована у зростанні попиту на лісові ресурси. Це з іншого боку актуалізує оптимізацію управлінських моделей, спрямованих на досягнення багатоцілового лісокористування на засадах

сталого розвитку, оскільки ефективне використання лісових ресурсів спричиняє пошук нових методів та інструментів управління.

Вищезазначена проблематика не є вичерпною: так, лісова галузь є репрезентативною у плані сталого розвитку економіки України. Адже неправильне або неналежне адміністрування лісової галузі не дає змоги мінімізувати такі зовнішні ефекти як лісові пожежі, зменшення біорізноманіття, зниження стійкості лісів до змін клімату тощо – низку проблем, що спродуковані необхідністю актуалізації нових стратегій та механізмів, які ґрунтовно репрезентовані у роботі здобувачем. Зазначимо також і вплив лісової галузі на соціально-економічний розвиток регіонів та країни загалом. Так, ефективніше регулювання виробничо-господарської діяльності позитивно вплине на генезу української економіки та добробут місцевого населення, особливо лісозалежних громад високолісиситих регіонів. Останнє, на нашу думку, підкреслює значущість отриманих здобувачем результатів у контексті інноваційного оновлення економічної системи нашої країни у період війни та після її завершення на етапі відбудови національної економіки.

Україна має значний лісовий потенціал, оптимізація використання якого є засадничою для сталого розвитку її економіки. Водночас поглиблене вивчення механізмів регулювання лісової галузі, аналіз нормативно-правової бази, низка пропозицій щодо вдосконалення вищезазначених проблем сприятиме розвитку ефективної стратегії відновлення нашої країни після війни. Відтак, репрезентоване здобувачем дисертаційне дослідження обґрунтоване важливістю сталого розвитку, соціально-економічного впливу та актуальністю проблеми для української держави.

Характеристика основних положень роботи. Дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура дисертації Хорошка О. В. не викликає заперечень: виклад змісту дисертації логічний та послідовний.

У *вступі* проведено обґрунтування актуальності теми дослідження, визначено його мету, завдання, об'єкт та предмет, репрезентовано методологічну базу, висвітлено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, окреслено особистий внесок здобувача в процесі виконання дисертаційного дослідження, наведено перелік його наукових публікацій за темою дисертації, подано відомості щодо апробації отриманих результатів та їх впровадження у освітній процес, наукову та практичну діяльність, встановлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Перший розділ містить дослідження сучасного стану лісової галузі України, висвітлює особливості реалізації національних інтересів в системах організації лісового господарства розвинених європейських країн та виокремлює специфіку регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі ЄС. Окрім того, у ньому визначено основне підприємницьке призначення лісів, яке полягає, як в можливості отримання прибутків підприємствами та лісогосподарствами, так і в ролі переробки деревини, як необхідного матеріалу для пов'язаних виробництв лісового, паперового та лісохімічного спрямування.

У *другому розділі* представлено аналіз нормативно-правової бази щодо регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, досліджено актуальну проблематику вищезазначеної діяльності та подано специфіку їх функціонування в умовах мінливого середовища, а також виокремлено конкурентоспроможність комплексу в контексті економічної безпеки нашої країни. Акцентовано увагу на тому, що пріоритетним стратегічним напрямом розвитку лісової галузі є інтеграція в спільні підприємства, що дозволить вищезазначеній галузі забезпечувати високу якість продукції й залучати висококваліфікований персонал.

Третій розділ присвячено висвітленню актуальної економічної оцінки інвестиційної привабливості лісопромислового комплексу України, репрезентації основних напрямів розвитку інноваційної діяльності у

вищезазначеній галузі, виокремленню генези механізму управління підприємствами означеної галузі в контексті глобалізації та виокремленню перспектив державно-приватного партнерства у цій галузі як складника її належного адміністрування.

Висновки дисертації повністю відповідають змісту роботи: вони доказові, репрезентативні та ґрунтовні щодо досліджуваної проблематики.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Особистий внесок здобувача та наукова новизна отриманих результатів полягає у фундаментальному опрацюванні та наданні низки слушних пропозицій щодо удосконалення теоретико-методологічних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо механізму регулювання виробничо-господарської діяльності лісгосподарських підприємств України. Так, вирішення поставлених завдань, відповідно сформульованої у роботі мети, спродукувало отримання здобувачем таких результатів, які, безперечно, мають наукову новизну:

Удосконалено:

– науково-методичний підхід щодо проведення аналізу наявних проблем в діяльності підприємств лісової галузі України, що дозволило визначити ключові проблемні аспекти, які виникають у вищезазначеній сфері: відсутність сучасних методів адміністрування, недостатню раціоналізацію використання лісових ресурсів, екологічні питання, ефективність виробництва тощо; актуалізований підхід дозволив глибше опанувати проблеми лісового сектора, розробити конкретні заходи щодо вирішення його проблем, посприявши створенню стійкішого та ефективнішого лісового господарства в Україні;

– методичний підхід щодо проведення аналізу актуальної нормативно-правової бази регулювання господарської діяльності підприємств лісової галузі України; в межах актуалізації цього досліджено наявні нормативні документи, які регулюють лісову діяльність в Україні у контексті їх зв'язку з

сучасними викликами та тенденціями в лісовій галузі; локалізовано лакуни або неузгодженість безпосередньо у тексті конкретного документа та низки документів – між собою; своєю чергою, це дозволило виокремити недоліки, які можуть унеможливити ефективну діяльність підприємств лісової галузі, та надати низку рекомендацій щодо удосконалення наявної нормативно-правової бази;

– інституційний механізм управління підприємствами лісової галузі України шляхом впровадження дієвої моделі державно-приватного партнерства, як складника процесу адміністрування лісгосподарських підприємств; остання передбачає співпрацю державних органів і підприємств з приватними компаніями в різних аспектах діяльності лісового сектора: у межах такої співпраці можлива розробка довгострокових стратегій використання лісових ресурсів з врахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів.

Набули подальшого розвитку:

– концептуальний підхід щодо проведення аналізу сучасного стану лісової галузі України в контексті глобалізації, який передбачає комплексне вивчення й оцінку взаємодії між лісовим сектором країни та глобальними економічними, екологічними і соціокультурними тенденціями; використання цього підходу продукує можливість відстеження кореляцій між лісовою галуззю України та глобальними процесами; доцільно екстраполювати його специфіку у процесі розробки стратегій, спрямованих на стійкий та високоефективний розвиток вищезазначеної галузі в умовах глобалізації;

– категоризація та систематизація особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища, яка передбачає аналіз й класифікацію релевантних віх їх роботи в умовах невизначеності і змін; вищезазначена робота продукує досягнення й локалізацію можливих ризиків та можливостей функціонування означених підприємств у контексті створення гнучких та адаптивних стратегій, які, своєю

чергою, забезпечують стійкий розвиток підприємств лісової галузі в умовах змін;

– науково-методичний інструментарій дослідження специфіки розвитку конкуренції лісового комплексу з огляду на забезпечення економічної безпеки України; останній передбачає актуалізацію низки аналітичних і практичних засобів для вичленування та розробки стратегій, спрямованих на збереження й підвищення конкурентоспроможності лісового сектора в контексті національної економічної безпеки; актуалізація вищезазначеного інструментарію сприяє глибшому розумінню та аналізу складників, які впливають на конкурентоспроможність в лісовому секторі, й розробці стратегій задля збереження та зміцнення позицій України на міжнародному ринку лісових продуктів та послуг;

– методичний підхід щодо визначення основних напрямів розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності у лісовій галузі України, який передбачає комплексний аналіз та розробку стратегічних планів, спрямованих на забезпечення високої ефективності, конкурентоспроможності та сталого розвитку сектора; мовиться про розробку й впровадження нових методів сільськогосподарського виробництва, актуалізація яких дозволить зберігати біорізноманіття лісів, підвищувати їх відновлювальну здатність та ефективно використовувати ресурси; впровадження сучасних технологій у всі сфери лісового господарства, включаючи використання дронів для моніторингу лісів, актуалізацію цифрових систем управління та аналізу, розробку нових методів деревообробки тощо; вищезазначені напрями дозволять поєднати інноваційний підхід та інвестиційну активність для створення стійкого й конкурентоспроможного лісового сектора в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертаційна робота Хорошка О. В. містить ґрунтовне опрацювання теоретичного матеріалу, достовірність і обґрунтованість якого базується на комплексному

використанні сучасної бази методик досліджень. Зокрема, методичним підґрунтям дисертаційної роботи є фундаментальні засади сучасної економічної теорії, комплексний і системний підхід, діалектичний метод наукового пізнання тощо.

До того ж, достовірність і обґрунтованість наукових результатів та висновків дисертаційної роботи забезпечується достатнім рівнем апробації та високим рівнем наукових публікацій, в яких висвітлено результати дисертаційного дослідження.

Зазначене дозволяє стверджувати про достатню обґрунтованість наукових положень і висновків, сформульованих у дисертації.

Апробація дисертації та публікації. Основні положення та ідеї дисертаційної роботи апробовано на 3 міжнародних і 3 всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Державне регулювання соціально-економічного розвитку країни» (Одеса, 2020); «Модернізація економіки: проблеми, шляхи розвитку та перспективи» (Київ, 2021); «Сучасні трансформації в економіці та управлінні» (Рига, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Дебрецен, 2022); «Проблеми та перспективи інноваційного розвитку територій» (Харків, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Лімасол, 2023).

Результати дисертаційної роботи повністю висвітлено в 11 наукових працях, серед яких 5 статей (у тому числі одна у співавторстві) у наукових фахових виданнях (входять до наукометричних баз даних) і 6 матеріалах тез доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг наукових праць у наукових фахових виданнях складає 5 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,6 друк. арк.

Наукове, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Наукове значення роботи полягає у поглибленні теоретичних основ та

розробленні практичних рекомендації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України. Своєю чергою, це дозволяє локалізувати й сформулювати необхідні наукові положення, що розширюють можливості впливу органів публічної влади на удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, а також на процеси стимулювання соціально-економічного розвитку країни.

Врахування вищезазначеного підходу дозволяє забезпечити точніший і об'єктивніший аналіз нормативно-правової бази лісової галузі, ідентифікувати потреби в її удосконаленні та сприяє зміцненню правового середовища для сталого розвитку цього сектора в Україні. Саме тому результати проведеного аналізу доцільно включити до процесу моніторингу нормативно-правової бази та, де це необхідно, здійснити впровадження запропонованих здобувачем рекомендацій і змін. Зокрема, актуалізація основних результатів дисертації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дала змогу надати конкретні пропозиції для упровадження в публічно-управлінську практику, зокрем стоовоно поліпшення відкритості лісової галузі для громадськості (розробка ефективної моделі комунікації та залучення їх до процесів ведення лісового господарства).

Науково обґрунтовані рекомендації з удосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дають змогу широко використовувати їхні результати органам влади під час реалізації державної політики на сучасному етапі інноваційно-інвестиційного розвитку вищезазначеної сфери. Наукові висновки та теоретичні положення дисертаційної роботи фактично доведено до рівня конкретних пропозицій і практичних рекомендацій для використання у галузі публічного управління та адміністрування.

Практичне значення отриманих результатів полягає у визначенні особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища та проведенні аналізу наявних проблем діяльності

таких установ для оцінки розвитку конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України та впровадження механізму управління ними в умовах глобалізаційних процесів.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано в:

а) навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в процесі викладання дисциплін «Державне та регіональне управління», «Регіональне управління», «Економіка суб'єктів господарювання» і при виконанні дипломних робіт магістрів (акт впровадження б/н від 29 серпня 2023 р.);

б) моделі управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств лісової галузі, актуалізованої у діяльності ТОВ «КМТ ГРУП КОМПАНІ» (акт впровадження № 1205/1 від 12 травня 2023 р.);

в) системному підході до управління виробничо-господарською діяльністю, впровадженої у стратегії розвитку ДП «Ліси України» (довідка про впровадження б/н від 29 травня 2023 р.);

г) комплексі заходів, спрямованому на покращення нормативно-правового забезпечення адміністрування підприємств лісової галузі, актуалізованому в діяльності Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (довідка про впровадження № 711-ВС23 від 28 серпня 2023 р.).

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Незважаючи на те, що дисертаційне дослідження виконано на достатньо високому науково-теоретичному рівні, мають місце окремі зауваження та дискусійні положення, а саме:

1. Автором у підрозділі 2.1. фундаментально проаналізовано нормативно-правову базу регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, яку, на нашу думку, доцільно було б

тісніше повязати з актуалізацією відповідної бази ЄС. Автор посилається на Європейський зелений курс і Лісову Стратегію ЄС (п. 1.2, с. 43), нові вимоги *EU Deforestation Regulation (EUDR)* (с. 55), однак стратегії та програми з розвитку біоекономіки та циркулярної економіки не деталізовано. Такий підхід був би репрезентативнішим, дозволяючи читачеві вловити всі можливі кореляції цих конструктів та умотивував більшою мірою подальші пропозиції автора.

2. У дисертаційній роботі потрібно було показати відмінності між поняттям «лісова галузь», на якому ґрунтується дослідження, та іншими близькими за змістом і поширеними у науковій літературі поняттями, зокрема такими як «лісовий сектор» - часто вживається у тексті дисертації раз (широко застосовується на міжнародному рівні, зокрема Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО), а також згаданим кілька разів терміном «лісовий комплекс» (рис. 1.20, і навіть окремий підрозділ - 2.4. Розвиток конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України). Окрім того у пункті 3.1. йдеться про актуальну економічну оцінку інвестиційної привабливості «лісопромислового комплексу» України.

3. Виходячи з важливості пропонованого автором державно-приватного партнерства як стратегії розвитку лісової галузі України в контексті глобалізації, доцільним було б висвітлення євроінтеграційних перспектив його актуалізації та можливих перепон на цьому шляху з урахуванням наслідків поцесу реформування і в контексті сталого економічного розвитку.

4. Значну увагу в роботі приділено інноваційному складнику в лісовій галузі в контексті взаємодії з науково-дослідними установами. На нашу думку, суттєвою проблемою в інноваційній сфері є недостатньо дієва модель захисту інтелектуальної власності, що продукуватиме небажання співробітників таких установ активно співпрацювати. Виходячи з актуальності цього питання, у роботі малиби бути запропоновані інструменти зазначеного захисту з боку держави, особливо враховуючи залучення приватного партнера в галузь.

5. Використання державно-приватного партнерства у виробництві дозволить об'єднати ресурси держави та приватного сектора, що є позитивним ефектом. В той же час, бажано було б визначити у роботі розподіл основних ризиків, які нестиме кожна зі сторін (державний та приватний партнер) у проєктах лісової галузі.

6. Під час проведення аналізу існуючих проблем в діяльності підприємств лісової галузі, зокрема її фінансування варто було проаналізувати показники останніх років (пункт 5 висновків).

7. Стрижневе поняття наукового дослідження – «якісне адміністрування», на жаль, не набуло дефініційного означення в межах роботи, що може продукувати термінологічну нечіткість (синонімію тощо). Більше того, дискусійність актуалізованого здобувачем поняття продукує, на нашу думку, його репрезентацію у подальших роботах автора, оскільки це дозволить чіткіше репрезентувати здобуті ним результати.

8. Незважаючи на ґрунтовний, лаконічний, науковий тощо стиль викладу дисертаційної роботи відзначимо певну незручність у його поданні для читача. Так, структурування тексту дисертаційного дослідження має певні особливості, що ускладнює його сприйняття. Йдеться про баланс між текстовою частиною та наочністю: зокрема про частотність уживання переліків (часом вони займають цілу сторінку) і потім розпочинається новий перелік. Природно, що така кількість однаково структурованих даних ускладнює сприйняття викладу результатів дослідження.

Проте, вказані зауваження загалом не знижують наукової та практичної цінності отриманих результатів, а також не впливають на загальну позитивну оцінку виконаного дисертаційного дослідження.

Загальні висновки. Рецензована дисертація Хорошка Олега Владиславовича є завершеною науково-дослідною роботою, яка має наукову новизну і практичну значущість. Зміст повністю відображає основні наукові

положення дисертації. Сама дисертація оформлена відповідно до чинних вимог, написана науковим стилем (текст логічний, виважений та зрозумілий) і літературною українською мовою. Дисертація репрезентативна щодо глибини досліджуваної проблематики та висвітлює сучасне бачення у вирішенні розглянутих питань.

Дисертаційна робота Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України» за актуальністю, змістом та повнотою викладу її результатів у публікаціях здобувача, обсягом і якістю оформлення відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Вважаю, що Хорошко Олег Владиславович, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Офіційний опонент,

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри екологічної економіки та бізнесу

Національного лісотехнічного університету України

Ігор СОЛОВІЙ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 10:50:52 16.04.2024

Назва файлу з підписом: Відгук опонента І Соловій_дис О Хорошко-3.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 512.8 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Відгук опонента І Соловій_дис О Хорошко-3.pdf
Розмір файлу без підпису: 529.4 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Соловій Ігор Павлович

П.І.Б.: Соловій Ігор Павлович

Країна: Україна

РНОКПП: 2341621797

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:50:25
16.04.2024

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 382367105294AF97040000003E6AB400D3B63402

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.04.15 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Оксані ПОРТНІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Відгук

офіційного опонента, завідувача кафедри підприємництва, торгівлі і логістики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктора економічних наук, професора Мащенко Марини Анатоліївни на дисертаційну роботу Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

Обґрунтування вибору теми дослідження. У роботі в якості предмету дослідження обрано механізм державного регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України. Продукція вищезазначеної галузі відіграє стрижневу роль у формуванні інших сфер економічної та соціальної діяльності. Таким чином, лісова галузь продукує впровадження інновацій у економічний розвиток країни й досягнень науково-технічного прогресу, вдало репрезентованих автором у дослідженні.

За останні роки в нашій державі відбуваються масштабні процеси руйнації лісової галузі, спричинені недостатньою якістю адміністрування та неоптимальністю механізму регулювання виробничо-господарської діяльності, а також російським вторгненням. Своєю чергою, вищезазначене є істотною загрозою для розв'язання економічних та соціальних проблем

українського суспільства, підтримки забезпечення гідного рівня життєдіяльності населення регіонів і країни загалом.

Відтак, актуальність обраної теми дослідження зумовлена: недосконалістю державної промислової політики; відсутністю стратегічних напрямів розвитку підприємств виробничо-господарської діяльності лісової галузі; необхідністю задоволення попиту на виробництво української продукції вищезазначеної галузі на внутрішньому ринку; потребою актуалізації частки впровадження інноваційних технологій у виробничих обсягах, його переосмисленні й реструктуризації у контексті державно-приватного партнерства, пропонованого здобувачем у роботі; недосконалістю імплементації законодавчої бази щодо виконання угод на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Загальна характеристика дисертаційної роботи. Дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел зі 152 позицій та 9 додатків. Структура дисертації Хорошка О. В. не викликає заперечень. Виклад змісту дисертації логічний та послідовний.

У *вступі* обґрунтовано вибір теми дослідження, визначено його мету, завдання, об'єкт та предмет, висвітлено використані для цього методи, розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів дисертації, зазначено особистий внесок здобувача у процесі виконання дисертаційного дослідження, наведено перелік наукових публікацій здобувача за темою дисертації, подано відомості щодо апробації отриманих результатів та їх впровадження у освітній процес, наукову та практичну діяльність, встановлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

У *першому розділі* наведено огляд сучасного стану лісової галузі України, висвітлено наявні підходи до визначення поняття «виробничо-господарської діяльності підприємств» та розглянуто сутність й зарубіжний досвід регулювання вищезазначеної діяльності.

У *другому розділі* проведено аналіз стану лісової галузі, визначено суперечності формування інституційного забезпечення державної промислової політики як чинника розвитку підприємств означеної галузі та висвітлено самотність функціонування виробничо-господарської діяльності підприємств і подано специфіку конкуренції лісового комплексу в контексті економічної безпеки України.

У *третьому розділі* запропоновано шляхи вдосконалення формування державної стратегії розвитку виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі як складника єдиної стратегії соціально-економічного розвитку країни, розкрито особливості здійснення державної політики щодо запровадження державно-приватного партнерства як складника якісного адміністрування лісгосподарських підприємств в умовах змін.

Висновки дисертації повністю відповідають завданням дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконувалась відповідно до основних положень Державної стратегії управління лісами України до 2035 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1777-р), «Деякі питання реформування управління лісової галузі» (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2022 р. № 1003), «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» (Указ Президента України від 07.06.2021 р. № 228/2021), Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942, в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 09.05.2023 р. № 463).

До найвагоміших наукових результатів, що містяться в дисертації, слід віднести такі:

Удосконалено:

1. Науково-методичний підхід щодо проведення аналізу наявних проблем в діяльності підприємств лісової галузі України, що дозволило визначити ключові проблемні аспекти, які виникають у вищезазначеній сфері: відсутність сучасних методів адміністрування, недостатню раціоналізацію використання лісових ресурсів, екологічні питання, ефективність виробництва тощо. Актуалізований підхід дозволив глибше опанувати проблеми лісового сектора, розробити конкретні заходи щодо їх вирішення, посприявши створенню стійкішого та ефективнішого лісового господарства в Україні.

2. Методичний підхід щодо проведення аналізу актуальної нормативно-правової бази регулювання господарської діяльності підприємств лісової галузі України. В межах актуалізації цього досліджено наявні нормативні документи, які регулюють лісову діяльність в Україні у контексті їх зв'язку з сучасними викликами та тенденціями в лісовій галузі. Локалізовано лакуни або неузгодженість безпосередньо у тексті конкретного документа та низки документів – між собою. Своєю чергою, це дозволило виокремити недоліки, які можуть унеможливити ефективну діяльність підприємств лісової галузі, та надати низку рекомендацій щодо удосконалення наявної нормативно-правової бази.

3. Інституційний механізм управління підприємствами лісової галузі України шляхом впровадження дієвої моделі державно-приватного партнерства, як складника процесу адміністрування лісогосподарських підприємств. Остання передбачає співпрацю державних органів і підприємств з приватними компаніями в різних аспектах діяльності лісового сектора: у межах такої співпраці можлива розробка довгострокових стратегій використання лісових ресурсів з врахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів.

Набули подальшого розвитку:

1. Концептуальний підхід щодо проведення аналізу сучасного стану лісової галузі України в контексті глобалізації, який передбачає комплексне вивчення й оцінку взаємодії між лісовим сектором країни та глобальними

економічними, екологічними і соціокультурними тенденціями. Використання цього підходу продукує можливість відстеження кореляцій між лісовою галуззю України й глобальними процесами. Доцільно екстраполювати специфіку останнього у процесі розробки стратегій, спрямованих на стійкий та високоефективний розвиток вищезазначеної галузі в умовах глобалізації.

2. Категоризація та систематизація особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища, яка передбачає аналіз й класифікацію релевантних віх їх роботи в умовах невизначеності і змін. Вищезазначена робота продукує осягнення й локалізацію можливих ризиків та можливостей функціонування означених підприємств у контексті створення гнучких та адаптивних стратегій, які, своєю чергою, забезпечують стійкий розвиток підприємств лісової галузі в умовах змін.

3. Науково-методичний інструментарій дослідження специфіки розвитку конкуренції лісового комплексу з огляду на забезпечення економічної безпеки України. Останній передбачає актуалізацію низки аналітичних і практичних засобів для вичленування та розробки стратегій, спрямованих на збереження та підвищення конкурентоспроможності лісового сектора в контексті національної економічної безпеки. Актуалізація вищезазначеного інструментарію сприяє глибшому розумінню та аналізу складників, які впливають на конкурентоспроможність в лісовому секторі, й розробці стратегій задля збереження та зміцнення позицій України на міжнародному ринку лісових продуктів та послуг.

4. Методичний підхід щодо визначення основних напрямів розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності у лісовій галузі України, який передбачає комплексний аналіз та розробку стратегічних планів, спрямованих на забезпечення високої ефективності, конкурентоспроможності та сталого розвитку сектора. Зокрема, мовиться про розробку й впровадження нових методів сільськогосподарського виробництва, актуалізація яких дозволить зберігати біорізноманіття лісів, підвищувати їх відновлювальну здатність та

ефективно використовувати ресурси. Впровадження сучасних технологій у всі сфери лісового господарства, включаючи використання дронів для моніторингу лісів, актуалізацію цифрових систем управління та аналізу, розробку нових методів деревообробки тощо. Вищезазначені напрями дозволять поєднати інноваційний підхід та інвестиційну активність для створення стійкого й конкурентоспроможного лісового сектора в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів, одержаних Хорошком О. В., в процесі проведення досліджень за темою дисертаційної роботи забезпечується використанням загальнонаукових підходів та логічних методів пізнання й емпіричних методів дослідження.

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковані в індексованих наукових журналах та доповідалися на наукових конференціях. Висновки дисертаційної роботи є обґрунтованими.

Апробація дисертації та публікації. Основні положення та ідеї дисертаційної роботи апробовано на 3 міжнародних і 3 всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Державне регулювання соціально-економічного розвитку країни» (Одеса, 2020); «Модернізація економіки: проблеми, шляхи розвитку та перспективи» (Київ, 2021); «Сучасні трансформації в економіці та управлінні» (Рига, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Дебрецен, 2022); «Проблеми та перспективи інноваційного розвитку територій» (Харків, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Лімасол, 2023).

Результати дисертаційної роботи повністю висвітлено в 11 наукових працях, серед яких 5 статей (у тому числі одна у співавторстві) у наукових

фахових виданнях і 6 матеріалах тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Оформлення дисертації. Оформлення дисертації повністю відповідає вимогам, що висуваються до дисертаційних робіт і наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Текст дисертації написаний українською мовою в науковому стилі.

Практичне значення результатів дисертації. Врахування вищезазначеного підходу здобувача дозволяє забезпечити точніший і об'єктивніший аналіз нормативно-правової бази лісової галузі, ідентифікувати потреби в її удосконаленні та сприяє зміцненню правового середовища для сталого розвитку цього сектора в Україні. Зокрема, актуалізація основних результатів дисертації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дала змогу надати конкретні пропозиції для упровадження в публічно-управлінську практику.

Науково обґрунтовані рекомендації з удосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дають змогу широко використовувати їхні результати органам влади під час реалізації державної політики на сучасному етапі інноваційно-інвестиційного розвитку вищезазначеної сфери. Наукові висновки та теоретичні положення дисертаційної роботи фактично доведено до рівня конкретних пропозицій і практичних рекомендацій для використання у галузі публічного управління та адміністрування.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано в:

а) навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в процесі викладання дисциплін «Державне та регіональне управління», «Регіональне управління», «Економіка суб'єктів

господарювання» і при виконанні дипломних робіт магістрів (акт впровадження б/н від 29 серпня 2023 р.);

б) моделі управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств лісової галузі, актуалізованої у діяльності ТОВ «КМТ ГРУП КОМПАНІ» (акт впровадження № 1205/1 від 12 травня 2023 р.);

в) системному підході до управління виробничо-господарською діяльністю, впровадженої у стратегії розвитку ДП «Ліси України» (довідка про впровадження б/н від 29 травня 2023 р.);

г) комплексі заходів, спрямованому на покращення нормативно-правового забезпечення адміністрування підприємств лісової галузі, актуалізованому в діяльності Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (довідка про впровадження № 711-ВС23 від 28 серпня 2023 р.).

Практичне значення отриманих результатів полягає у визначенні особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища та проведенні аналізу наявних проблем діяльності таких установ для оцінки розвитку конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України та впровадження механізму управління ними в умовах глобалізаційних процесів.

Дотримання академічної доброчесності. При аналізі дисертаційної роботи, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі [Strikeplagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com)) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, її текст не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації:

1. У підрозділі 3.2. автором підкреслено відсутність українського механізму комерціалізації інновацій, у якому здобувач вбачає відсутність державного фінансування інтелектуальної власності. Так, зазначено, що дослідження проводяться, їх результати публікуються в наукових журналах, однак не впроваджуються у виробництво. Це дозволяє науковцю зробити висновок про фінансування прикладної науки, однак відсутні конкретні пропозиції щодо організації процесу налагодження взаємодії держави та низки науково-дослідних установ у аналізованій галузі.

2. Автору, при формулюванні підходів до вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України, більше уваги доцільно було б приділити напрямам удосконалення структури та повноважень наявних органів державної влади, які здійснюють регулювання розвитку виробничо-господарської діяльності в нашій країні, що зробило б дослідження репрезентативнішим.

3. Автором наведено сукупність комплексних, взаємопов'язаних елементів системи забезпечення взаємовигідного партнерства між органами публічної влади, бізнесом та громадянським суспільством на засадах обов'язкового дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності підприємств лісової галузі з метою їх якісного адміністрування. Проте викликає дискусію зміст поняття якісного адміністрування, дефініція якого жодним чином не розкрита у тексті дослідження. На наш погляд, доцільно було подати чітке визначення актуалізованого поняття для правильного розуміння читачем використовуваної автором терміносистеми і уникнення можливої синонімізації останньої тощо.

4. Робота значно виграла б за наявності у ній напрямів адаптації не лише європейського досвіду щодо удосконалення й побутування механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі країни як дієвого інструмента державної політики їх розвитку. Це б суттєво підвищило практичне значення дисертаційної роботи.

5. Недостатньо розкрита у першому розділі, на нашу думку, історіографія питання: так, незважаючи на репрезентативну кількість джерел (152 позиції), доцільним вважаємо актуалізацію більшої кількості, написаних а) за останні 5 років і б) у виданнях, які входять до наукометричних баз даних. Першою чергою, вищезазначене дозволило б здобувачеві глибше проаналізувати інституційну й нормативно-правову платформу зарубіжних країн (не тільки країн ЄС, про що йшлося у попередньому пункті) в контексті параметризації їх результативності. Своєю чергою, це спродукувало б додаткову репрезентативність та аргументованість пропозицій дисертанта щодо запропонованих ним заходів.

Загалом дисертаційне дослідження виконано на достатньому теоретичному рівні. Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують наукову та практичну цінність отриманих результатів.

Загальні висновки. Дисертаційна робота Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України» є завершеним науковим дослідженням, актуальним та має наукову новизну і практичну значущість. Тема і зміст дисертації відповідають спеціальності 073 – «Менеджмент» та вимогам, передбаченим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44).

Враховуючи актуальність, обґрунтованість наукових положень і висновків, наукову новизну та практичну значущість дисертаційної роботи, а також дотримання академічної доброчесності вважаю, що Хорошко Олег Владиславович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора

філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Офіційний опонент,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі і логістики
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Марина МАЩЕНКО

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ

створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 14:54:21 12.04.2024

Назва файлу з підписом: Відгук_Мащенко.docx.asice

Розмір файлу з підписом: 28.0 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Відгук_Мащенко.docx

Розмір файлу без підпису: 25.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Мащенко Марина Анатоліївна

П.І.Б.: Мащенко Марина Анатоліївна

Країна: Україна

РНОКПП: 2917413820

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:54:17 12.04.2024

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 382367105294AF97040000002ADE48008DBCEF01

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.04.04 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Оксані ПОРТНІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Відгук

офіційного опонента, завідувача відділу екосистемного оцінювання природно-ресурсного потенціалу Інституту демографії та проблем якості життя Національної академії наук України, доктора економічних наук, старшого наукового співробітника Сундука Анатолія Миколайовича на дисертаційну роботу Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Актуальність аналізованого дослідження зумовлена важливою роллю лісового господарства в національній економіці країни та суттєвим значенням лісової галузі в контексті соціоекономічного розвитку окремих регіонів. Окрім того, вона зумовлена стратегічним значенням лісових масивів для екосистеми європейського континенту. Так, ліси відіграють роль легенів планети, саме вони впливають на стан природного середовища та його здатність забезпечувати людству нормальні умови життєдіяльності. Грамотне проведення виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі дозволяє не лише підтримувати належний стан, а й забезпечувати прибутковість цього виду діяльності.

Переосмислення урядом і громадськістю цінності лісів, перегляд та обґрунтування функційного складника їх побутування корелює з розвитком транскордонного співробітництва у євроінтеграційному контексті. У межах останнього підприємства лісопромислового сектора економіки мають працювати у напрямі максимально глибокого оброблення деревини, пошуку та запровадження інноваційних технологій у сфері комплексного використання вторинної сировини (відходів виробництва), побічного користування лісом задля збереження біорізноманіття (більшість видів тварин мешкають у лісах).

Органи управління та організації лісового господарства мають реалізовувати покладені на них завдання щодо забезпечення комплексного та раціонального використання ресурсів й корисних властивостей лісів, відтворення, підвищення продуктивності тощо. Саме тому виважена політика щодо механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України є актуальним питанням сьогодення.

Характеристика основних положень роботи. Дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура дисертації Хорошка О. В. не викликає заперечень: виклад змісту дисертації логічний та послідовний, репрезентативний і достовірний.

У *вступі* проведено обґрунтування актуальності теми дослідження, визначено його мету, завдання, об'єкт та предмет, репрезентовано методологічну базу, висвітлено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів дисертації, окреслено особистий внесок здобувача в процесі виконання дисертаційного дослідження, наведено перелік наукових публікацій здобувача за темою дисертації, подано відомості щодо апробації отриманих результатів та їх впровадження у освітній процес, наукову та практичну діяльність, встановлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Перший розділ містить дослідження сучасного стану лісової галузі України, висвітлено особливості реалізації національних інтересів в системах організації лісового господарства розвинених європейських країн та виокремлено специфіку регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі ЄС. Визначено основне підприємницьке призначення лісів, яке полягає, як в можливості отримання прибутків підприємствами та лісгосподарствами, так і в ролі переробки деревини, як необхідного матеріалу для пов'язаних виробництв лісового, паперового та лісохімічного спрямування. Репрезентовано значну роль окремих порід деревини у відновленні лісових ресурсів та їх призначення в економічних процесах на рівні національної економіки країни. В процесі написання роботи актуалізовано сучасні наукові джерела, переважна більшість з яких є оригінальними дослідженнями, написаними за останні роки, що відповідає вимогам до оформлення дисертації.

У *другому розділі* представлено аналіз нормативно-правової бази щодо регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, досліджено актуальну проблематику вищезазначеної діяльності та подано специфіку їх функціонування в умовах мінливого середовища, а також виокремлено конкурентоспроможність комплексу в контексті економічної безпеки нашої країни. Акцентовано увагу на тому, що пріоритетним стратегічним напрямом розвитку лісової галузі є інтеграція в спільні підприємства. Своєю чергою, це дозволить галузі забезпечувати високу якість продукції, залучати висококваліфікований персонал, вирішувати проблеми правової природи.

Третій розділ присвячено висвітленню актуальної економічної оцінки інвестиційної привабливості лісопромислового комплексу України, репрезентації основних напрямів розвитку інноваційної діяльності у вищезазначеній галузі, виокремленню генези механізму управління підприємствами означеної галузі в контексті глобалізації та виокремленню перспектив державно-приватного партнерства у ній галузі як складника

належного адміністрування. Автором зазначено, що у сфері лісогосподарського землекористування етапи процесу державно-приватного партнерства включають узгодження інтересів держави та компаній у використанні та управлінні лісовими ресурсами (еколого-економічне обґрунтування), визначення пріоритетних напрямів лісокористування через програмні документи, розробку та прийняття рішень щодо лісогосподарських заходів.

Висновки дисертації повністю відповідають змісту роботи: вони доказові, репрезентативні та ґрунтовні щодо досліджуваної проблематики.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Особистий внесок здобувача та наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні теоретико-методологічних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо механізму регулювання виробничо-господарської діяльності лісогосподарських підприємств України. Зокрема, вирішення задач відповідно поставленої у роботі мети, дозволило здобувачеві отримати такі результати, що мають значну наукову новизну:

1. Удосконалено:

1.1. Науково-методичний підхід щодо проведення аналізу наявних проблем в діяльності підприємств лісової галузі України, що дозволило визначити ключові проблемні аспекти, які виникають у вищезазначеній сфері: відсутність сучасних методів адміністрування, недостатню раціоналізацію використання лісових ресурсів, екологічні питання, ефективність виробництва тощо. Актуалізований підхід дозволив глибше опанувати проблеми лісового сектора, розробити конкретні заходи щодо вирішення проблем останнього, посприявши створенню стійкішого та ефективнішого лісового господарства в Україні.

1.2. Методичний підхід щодо проведення аналізу актуальної нормативно-правової бази регулювання господарської діяльності підприємств лісової галузі України. В межах актуалізації цього досліджено

наявні нормативні документи, які регулюють лісову діяльність в Україні у контексті їх зв'язку з сучасними викликами та тенденціями в лісовій галузі. Локалізовано лакуни або неузгодженість безпосередньо у тексті конкретного документа та низки документів – між собою. Своєю чергою, це дозволило виокремити недоліки, які можуть унеможливити ефективну діяльність підприємств лісової галузі, та надати низку рекомендацій щодо удосконалення наявної нормативно-правової бази.

1.3. Інституційний механізм управління підприємствами лісової галузі України шляхом впровадження дієвої моделі державно-приватного партнерства, як складника процесу адміністрування лісогосподарських підприємств. Остання передбачає співпрацю державних органів і підприємств з приватними компаніями в різних аспектах діяльності лісового сектора: у межах такої співпраці можлива розробка довгострокових стратегій використання лісових ресурсів з врахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів.

2. Набули подальшого розвитку:

2.1. Концептуальний підхід щодо проведення аналізу сучасного стану лісової галузі України в контексті глобалізації, який передбачає комплексне вивчення й оцінку взаємодії між лісовим сектором країни та глобальними економічними, екологічними і соціокультурними тенденціями. Використання цього підходу продукує можливість відстеження кореляцій між лісовою галуззю України та глобальними процесами. Доцільно екстраполювати специфіку останнього у процесі розробки стратегій, спрямованих на стійкий та високоефективний розвиток вищезазначеної галузі в умовах глобалізації.

2.2. Категоризація та систематизація особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища, яка передбачає аналіз й класифікацію релевантних віх їх роботи в умовах невизначеності і змін. Вищезазначена робота продукує досягнення й локалізацію можливих ризиків та можливостей функціонування означених підприємств у контексті створення гнучких та адаптивних стратегій, які,

своєю чергою, забезпечують стійкий розвиток підприємств лісової галузі в умовах змін.

2.3. Науково-методичний інструментарій дослідження специфіки розвитку конкуренції лісового комплексу з огляду на забезпечення економічної безпеки України. Останній передбачає актуалізацію низки аналітичних і практичних засобів для вичленування та розробки стратегій, спрямованих на збереження та підвищення конкурентоспроможності лісового сектора в контексті національної економічної безпеки. Актуалізація вищезазначеного інструментарію сприяє глибшому розумінню та аналізу складників, які впливають на конкурентоспроможність в лісовому секторі, й розробці стратегій задля збереження та зміцнення позицій України на міжнародному ринку лісових продуктів та послуг.

2.4. Методичний підхід щодо визначення основних напрямів розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності у лісовій галузі України, який передбачає комплексний аналіз та розробку стратегічних планів, спрямованих на забезпечення високої ефективності, конкурентоспроможності та сталого розвитку сектора. Зокрема, мовиться про розробку й впровадження нових методів сільськогосподарського виробництва, актуалізація яких дозволить зберегти біорізноманіття лісів, підвищувати їх відновлювальну здатність та ефективно використовувати ресурси. Впровадження сучасних технологій у всі сфери лісового господарства, включаючи використання дронів для моніторингу лісів, актуалізацію цифрових систем управління та аналізу, розробку нових методів деревообробки тощо. Вищезазначені напрями дозволять поєднати інноваційний підхід та інвестиційну активність для створення стійкого й конкурентоспроможного лісового сектора в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертаційна робота Хорошка О. В. містить суттєве опрацювання теоретичного матеріалу,

достовірність і обґрунтованість якого базується на комплексному використанні сучасної бази методик досліджень. Зокрема, методичним підґрунтям дисертаційної роботи є фундаментальні засади сучасної економічної теорії, комплексний і системний підхід, діалектичний метод наукового пізнання, міжнародні нормативні акти, директиви ЄС, науково-теоретичний доробок українських та зарубіжних учених у сфері адміністрування лісової галузі, регуляторні документи у сфері господарської діяльності підприємств лісопромислового комплексу, господарських рішень, сучасні передові моделі адміністрування лісогосподарських підприємств.

Окрім того, достовірність і обґрунтованість наукових результатів та висновків дисертаційної роботи забезпечується достатнім рівнем апробації та високим рівнем наукових видань, в яких висвітлено результати дисертаційного дослідження. Сформульовані завдання були розв'язані з використанням прикладних програм: Microsoft Office, Google Форми, Google Таблиці, Microsoft Excel.

Вищезазначене дозволяє стверджувати про достатню обґрунтованість наукових положень і висновків, сформульованих у дисертації.

Апробація дисертації та публікації. Основні положення та ідеї дисертаційної роботи апробовано на 3 міжнародних і 3 всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Державне регулювання соціально-економічного розвитку країни» (Одеса, 2020); «Модернізація економіки: проблеми, шляхи розвитку та перспективи» (Київ, 2021); «Сучасні трансформації в економіці та управлінні» (Рига, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Дебрецен, 2022); «Проблеми та перспективи інноваційного розвитку територій» (Харків, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Лімасол, 2023).

Результати дисертаційної роботи повністю висвітлено в 11 наукових працях, серед яких 5 статей (у тому числі одна у співавторстві) у наукових

фахових виданнях (входять до наукометричних баз даних) і 6 матеріалах тез доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг праць у наукових фахових виданнях складає 5 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,6 друк. арк.

Наукове, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Наукове значення роботи полягає у поглибленні теоретичних основ та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України. Своєю чергою, це дозволяє локалізувати й сформулювати необхідні наукові положення, що розширюють можливості впливу органів публічної влади на удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, а також на процеси стимулювання соціально-економічного розвитку країни.

Врахування вищезазначеного підходу дозволяє забезпечити точніший і об'єктивніший аналіз нормативно-правової бази лісової галузі, ідентифікувати потреби в її удосконаленні та сприяє зміцненню правового середовища для сталого розвитку цього сектора в Україні. Саме тому результати проведеного аналізу доцільно включити до процесу моніторингу нормативно-правової бази та, де це необхідно, здійснити впровадження запропонованих здобувачем рекомендацій і змін. Зокрема, актуалізація основних результатів дисертації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дала змогу надати конкретні пропозиції для упровадження в публічно-управлінську практику.

Науково обґрунтовані рекомендації з удосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дають змогу широко використовувати їхні результати органам влади під час реалізації державної політики на сучасному етапі інноваційно-інвестиційного розвитку вищезазначеної сфери. Наукові висновки та теоретичні положення дисертаційної роботи фактично доведено до рівня конкретних пропозицій і

практичних рекомендацій для використання у галузі управління та адміністрування.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано в:

а) навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в процесі викладання дисциплін «Державне та регіональне управління», «Регіональне управління», «Економіка суб'єктів господарювання» і при виконанні дипломних робіт магістрів (акт впровадження б/н від 29 серпня 2023 р.);

б) моделі управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств лісової галузі, актуалізованої у діяльності ТОВ «КМТ ГРУП КОМПАНІ» (акт впровадження № 1205/1 від 12 травня 2023 р.);

в) системному підході до управління виробничо-господарською діяльністю, впровадженої у стратегії розвитку ДП «Ліси України» (довідка про впровадження б/н від 29 травня 2023 р.);

г) комплексі заходів, спрямованому на покращення нормативно-правового забезпечення адміністрування підприємств лісової галузі, актуалізованому в діяльності Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (довідка про впровадження № 711-ВС23 від 28 серпня 2023 р.).

Практичне значення отриманих результатів полягає у визначенні особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища та проведенні аналізу наявних проблем діяльності таких установ для оцінки розвитку конкуренції лісового комплексу в контексті забезпечення економічної безпеки України та впровадження механізму управління ними в умовах глобалізаційних процесів.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.
Незважаючи на те, що дисертаційне дослідження виконано на достатньо

високому науково-теоретичному рівні, мають місце окремі зауваження та дискусійні положення, а саме:

1. Автором проаналізовано зарубіжний досвід реалізації державної політики та розвитку реалізації у виробничо-господарській діяльності лісової галузі й охоплено значну кількість країн ЄС. Однак доцільно було б виокремити провідні чинники промислової політики інших регіонів світу, які варто адаптувати в нашій країні та які дозволять підвищити конкурентоспроможність держави в цій галузі на сучасному етапі розвитку.

2. Заслуговує на увагу фундаментальність опрацювання дисертантом нормативно-правової бази України, репрезентована у другому розділі роботи. Проте, на наш погляд, дослідження лише б виграло, якби автор проаналізував також нормативні документи країн ЄС, оскільки це зробило б пропоновану здобувачем співпрацю приватного і державного секторів (державно-приватного партнерства) щодо адміністрування лісової галузі у контексті глобалізації деталізованішою й аргументованішою.

3. Відзначимо науковість, репрезентативність та доказовість проведеного дисертантом дослідження, комплексне охоплення аналізованої у роботі проблематики. Тим не менш, зауважимо, що структурування тексту дисертаційного дослідження має певні особливості, що робить його сприйняття важким. Так, мовиться про частотність уживання переліків, які, часом, займають цілу сторінку, а, коли вони завершуються, розпочинається новий. Такий виклад ускладнює сприйняття достовірної й актуальної інформації, вміщеної у дисертаційному дослідженні, і міг би бути чіткішим (доцільним вважаємо використання схем і таблиць замість лінійного тексту у таких випадках).

4. У роботі запропоновано державне-приватне партнерство як стратегія розвитку лісової галузі України в контексті глобалізації. Доцільним вважаємо врахування, окрім вимог модернізації та технологічного переоснащення, проблематики, пов'язаної з функціонуванням підприємств виробничо-

господарської діяльності у період воєнного часу та потенційних майбутніх військових загроз.

5. Актуалізація вищезазначеного у попередньому пункті державно-приватного партнерства у виробничо-господарській діяльності продукуватиме об'єднання ресурсів держави та приватного сектора, що має позитивний економічний ефект. Водночас, вважаємо недостатньо висвітленими дані про можливі ризики такої взаємодії для обох сторін (державного та приватного партнера) у проєктах виробничо-господарської діяльності.

6. Значну увагу в роботі приділено інноваційному складнику в лісовій галузі, у якій, на нашу думку, суттєвою проблемою є недостатньо дієва модель захисту в системах організації лісового господарства. Саме тому, виходячи з актуальності цього питання, відмітимо наявність у дисертаційному дослідженні пропонування здобувачем інструментів такого захисту з боку держави, особливо враховуючи залучення приватного партнера.

Проте, вищезазначені зауваження не знижують наукової та практичної цінності отриманих результатів, а також не впливають на загальну позитивну оцінку виконаного дисертаційного дослідження.

Загальні висновки. Рецензована дисертація Хорошка Олега Владиславовича є завершеною науково-дослідною роботою, яка має наукову новизну і практичну значущість. Зміст повністю відображає основні наукові положення дисертації. Сама дисертація оформлена відповідно до чинних вимог, написана науковим стилем (текст логічний, виважений та зрозумілий) і літературною українською мовою. Дисертація репрезентативна щодо глибини досліджуваної проблематики та висвітлює сучасне бачення у вирішенні розглянутих питань.

Дисертаційна робота Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств

лісової галузі України» за актуальністю, змістом та повнотою викладу її результатів у публікаціях здобувача, обсягом і якістю оформлення відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Вважаю, що Хорошко Олег Владиславович, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Офіційний опонент,

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,

завідувач відділу екосистемного оцінювання

природно-ресурсного потенціалу

Інституту демографії та проблем якості життя

Національної академії наук України

Анатолій СУНДУК

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 13:24:33 12.04.2024

Назва файлу з підписом: 2_5235556067148053438.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 37.7 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: 2_5235556067148053438.docx
Розмір файлу без підпису: 33.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СУНДУК АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

П.І.Б.: СУНДУК АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2882303731

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 13:24:30
12.04.2024

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F040000008DC64D011B40DE04

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.04.04 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Оксані ПОРТНІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доцента кафедри математичних методів в економіці економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидата економічних наук, доцента Дячека Віталія Васильовича на дисертаційну роботу Хорошка Олега Владиславовича **«Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України»**, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Лісова промисловість має великий потенціал для забезпечення соціально-економічного добробуту як регіону, так і країни загалом. Останнє пов'язано з стратегічним значенням українських лісів не лише для локально-державної, а й для континентальної екосистеми (зокрема – ЄС). Підприємства виробничо-господарської діяльності лісової галузі виступають каталізаторами розвитку сервісних галузей, у тому числі, освіти і науково-дослідницького сектора, професійних послуг тощо.

Провідна роль за багатьма критеріями, і у, першою чергою, рівні виробництва продукції з високою доданою вартістю та використанням науково-технічних розробок належить саме лісовій галузі. Продукція цієї галузі відіграє стрижневу роль у формуванні виробничого потенціалу інших сфер економічної та соціальної діяльності, сприяє впровадженню досягнень науково-технічного прогресу та зростанню матеріального забезпечення населення.

Актуальність обраної теми дослідження зумовлена неефективністю державної промислової політики у лісовій та інших галузях, відсутністю стратегічних напрямів розвитку підприємств вищезазначеної галузі, необхідністю збереження біорізноманіття та забезпечення сталості екосистем, потребою у збільшенні частки високотехнологічних видів діяльності в обсягах виробництва, його реструктуризацією, а також недосконалістю імплементації законодавчої бази до виконання угод на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконувалась відповідно до основних положень Державної стратегії управління лісами України до 2035 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1777-р), «Деякі питання реформування управління лісової галузі» (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2022 р. № 1003), «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» (Указ Президента України від 07.06.2021 р. № 228/2021), Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942, в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 09.05.2023 р. № 463).

Характеристика основних положень роботи. Дисертаційна робота складається з анотацій (українською та англійською мовами), вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура дисертації Хорошка О. В. не викликає заперечень. Виклад змісту дисертації логічний та послідовний, її результати репрезентативні, відтворювані, наукоємні та актуальні.

У *вступі* вдало обґрунтовано вибір теми дослідження, визначено його мету, завдання, об'єкт та предмет, використані для цього методи, розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, зазначено особистий внесок здобувача при виконанні дисертаційного дослідження, наведено перелік його наукових публікацій за темою дисертації, подано

відомості щодо апробації отриманих результатів та їх впровадження у освітній процес, наукову та практичну діяльність, встановлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

У *першому розділі* проаналізовано ступінь наукової розробленості теми дослідження, наведено різноманіття підходів до визначення сутності поняття виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі за різними критеріями, описано концепції державної промислової політики. На підставі проведеного аналізу встановлено, що регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі країн ЄС вирізняється інструментарієм ефективної взаємодії з приватним партнером. При цьому таке партнерство, ґрунтовно розкрите здобувачем у третьому розділі, продукує глибоке розуміння його питомих показників і тактичних завдань у контексті цілеспрямованого, реального і мотивованого стратегічного планування ресурсів регіону, розвитку територій.

У *другому розділі* проведено аналіз стану лісової галузі і зазначено, що основною причиною низької операційної ефективності державних підприємств виробничо-господарської діяльності є слабка система корпоративного управління. Натомість відсутність інституційних форм стала бар'єром для масового поширення цивілізованого партнерства держави і бізнесу, що продукує потребу у збалансованому механізмі регулювання вищезазначеної діяльності підприємств галузі. Так, він має бути гармонійним й передбачити зворотний зв'язок з метою забезпечення їх спільної участі у ідеологічних політичних і економічних процесах.

У *третьому розділі* сформовано стратегічне спрямування розвитку виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі шляхом поєднання інноваційної та промислової політики держави. Показано, що одним з інструментів державної промислової політики має стати запровадження державно-приватного партнерства у вищезазначеній галузі як складника якісного адміністрування лісгосподарських підприємств. Запропоновано удосконалення механізму управління підприємствами лісової галузі України в

контексті глобалізації загалом та євроінтеграційних прагнень нашої країни – зокрема.

Висновки дисертації повністю відповідають змісту роботи.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Особистий внесок здобувача та наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні теоретико-методологічних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо механізму регулювання виробничо-господарської діяльності лісогосподарських підприємства України. Зокрема, вирішення завдань відповідно поставленої у роботі мети, дозволило здобувачеві отримати такі результати, що мають значну наукову новизну:

1. Удосконалено:

1.1. Науково-методичний підхід щодо проведення аналізу наявних проблем в діяльності підприємств лісової галузі України, що дозволило визначити ключові проблемні аспекти, які виникають у вищезазначеній сфері: відсутність сучасних методів адміністрування, недостатня раціоналізація використання лісових ресурсів, екологічні питання, ефективність виробництва тощо. Актуалізований підхід дозволив глибше опанувати проблеми лісового сектора, розробити конкретні заходи щодо вирішення його проблем, посприявши створенню стійкішого та ефективнішого лісового господарства в Україні.

1.2. Методичний підхід щодо проведення аналізу актуальної нормативно-правової бази регулювання господарської діяльності підприємств лісової галузі України. В межах актуалізації цього досліджено наявні нормативні документи, які регулюють лісову діяльність в Україні, у контексті їх зв'язку з сучасними викликами та тенденціями в лісовій галузі. Локалізовано лакуни або неузгодженість безпосередньо у тексті конкретного документа та низки документів – між собою. Своєю чергою, це дозволило виокремити недоліки, які можуть унеможливити ефективну діяльність підприємств лісової галузі, та надати низку рекомендацій щодо удосконалення наявної нормативно-правової бази.

1.3. Інституційний механізм управління підприємствами лісової галузі України шляхом впровадження дієвої моделі державно-приватного партнерства, як складника процесу адміністрування лісогосподарських підприємств. Остання передбачає співпрацю державних органів і підприємств з приватними компаніями в різних аспектах діяльності лісового сектора: у межах такої співпраці можлива розробка довгострокових стратегій використання лісових ресурсів з врахуванням екологічних, економічних та соціальних аспектів.

2. Набули подальшого розвитку:

2.1. Концептуальний підхід щодо проведення аналізу сучасного стану лісової галузі України в контексті глобалізації, який передбачає комплексне вивчення й оцінку взаємодії між лісовим сектором країни та глобальними економічними, екологічними і соціокультурними тенденціями. Використання цього підходу продукує можливість відстеження кореляцій між лісовою галуззю України та глобальними процесами. Доцільно екстраполювати специфіку останнього у процесі розробки стратегій, спрямованих на стійкий та високоефективний розвиток вищезазначеної галузі в умовах глобалізації.

2.2. Категоризація та систематизація особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища, яка передбачає аналіз й класифікацію релевантних віх їх роботи в умовах невизначеності і змін. Вищезазначена робота продукує осягнення й локалізацію можливих ризиків та можливостей функціонування означених підприємств у контексті створення гнучких та адаптивних стратегій, які, своєю чергою, забезпечують стійкий розвиток підприємств лісової галузі в умовах змін.

2.3. Науково-методичний інструментарій дослідження специфіки розвитку конкуренції лісового комплексу з огляду на забезпечення економічної безпеки України. Останній передбачає актуалізацію низки аналітичних і практичних засобів для вичленування та розробки стратегій, спрямованих на збереження й підвищення конкурентоспроможності лісового сектора в контексті національної економічної безпеки. Актуалізація вищезазначеного інструментарію сприяє глибшому розумінню та аналізу складників, які впливають на конкурентоспроможність в лісовому секторі, й розробці стратегій задля

збереження та зміцнення позицій України на міжнародному ринку лісових продуктів та послуг.

2.4. Методичний підхід щодо визначення основних напрямів розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності у лісовій галузі України, який передбачає комплексний аналіз та розробку стратегічних планів, спрямованих на забезпечення високої ефективності, конкурентоспроможності та сталого розвитку сектора. Зокрема, мовиться про розробку й впровадження нових методів сільськогосподарського виробництва, актуалізація яких дозволить зберегти біорізноманіття лісів, підвищувати їх відновлювальну здатність та ефективно використовувати ресурси. Впровадження сучасних технологій у всі сфери лісового господарства, включаючи використання дронів для моніторингу лісів, актуалізацію цифрових систем управління та аналізу, розробку нових методів деревообробки тощо. Вищезазначені напрями дозволять поєднати інноваційний підхід та інвестиційну активність для створення стійкого й конкурентоспроможного лісового сектора в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Аналіз анотацій, тексту дисертації та змісту публікацій Хорошка О. В. дають змогу зробити висновок про наукову обґрунтованість та достовірність результатів, отриманих у процесі проведення дослідження. Усі наукові положення, висновки та рекомендації достатньою мірою обґрунтовані та підкріплені теоретичними положеннями. Вони відповідають меті та завданням дисертаційної роботи, що забезпечується відповідністю обраних для дослідження методів. Достовірність і обґрунтованість наукових результатів та висновків дисертаційної роботи забезпечується достатнім рівнем апробації та високим рівнем наукових видань, в яких опубліковано результати дисертаційного дослідження.

Апробація дисертації та публікації. Основні положення та ідеї дисертаційної роботи апробовано на 3 міжнародних і 3 всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Державне регулювання соціально-

економічного розвитку країни» (Одеса, 2020); «Модернізація економіки: проблеми, шляхи розвитку та перспективи» (Київ, 2021); «Сучасні трансформації в економіці та управлінні» (Рига, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Дебрецен, 2022); «Проблеми та перспективи інноваційного розвитку територій» (Харків, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (Лімасол, 2023).

Результати дисертаційної роботи повністю висвітлено в 11 наукових працях, серед яких 5 статей (у томі числі одна у співавторстві) у наукових фахових виданнях (входять до наукометричних баз даних) і 6 матеріалах тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукове, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукове значення роботи полягає у поглибленні теоретичних основ та розробленні практичних рекомендації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України. Своєю чергою, це дозволяє локалізувати й сформулювати необхідні наукові положення, що розширюють можливості впливу органів публічної влади на удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України, а також на процеси стимулювання соціально-економічного розвитку країни.

Врахування вищезазначеного підходу дозволяє забезпечити точніший і об'єктивніший аналіз нормативно-правової бази лісової галузі, ідентифікувати потреби в її удосконаленні та сприяє зміцненню правового середовища для сталого розвитку цього сектора в Україні. Саме тому результати проведеного аналізу доцільно включити до процесу моніторингу нормативно-правової бази та, де це необхідно, здійснити впровадження запропонованих здобувачем рекомендацій і змін. Зокрема, актуалізація основних результатів дисертації щодо вдосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дала змогу надати конкретні пропозиції для упровадження в публічно-управлінську практику.

Науково обґрунтовані рекомендації з удосконалення державної політики розвитку підприємств лісової галузі України дають змогу широко використовувати їхні результати органам влади під час реалізації державної політики на сучасному етапі інноваційно-інвестиційного розвитку вищезазначеної сфери. Наукові висновки та теоретичні положення дисертаційної роботи фактично доведено до рівня конкретних пропозицій і практичних рекомендацій для використання у галузі публічного управління та адміністрування.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано в:

а) навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в процесі викладання дисциплін «Державне та регіональне управління», «Регіональне управління», «Економіка суб'єктів господарювання» і при виконанні дипломних робіт магістрів (акт впровадження б/н від 29 серпня 2023 р.);

б) моделі управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств лісової галузі, актуалізованої у діяльності ТОВ «КМТ ГРУП КОМПАНІ» (акт впровадження № 1205/1 від 12 травня 2023 р.);

в) системному підході до управління виробничо-господарською діяльністю, впровадженої у стратегії розвитку ДП «Ліси України» (довідка про впровадження б/н від 29 травня 2023 р.);

г) комплексі заходів, спрямованому на покращення нормативно-правового забезпечення адміністрування підприємств лісової галузі, актуалізованому в діяльності Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (довідка про впровадження № 711-ВС23 від 28 серпня 2023 р.).

Практичне значення отриманих результатів полягає у визначенні особливостей функціонування підприємств лісової галузі України в умовах мінливого середовища та проведенні аналізу наявних проблем діяльності таких установ для оцінки розвитку конкуренції лісового комплексу в контексті

забезпечення економічної безпеки України та впровадження механізму управління ними в умовах глобалізаційних процесів.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації:

1. У підрозділі 3.1. автор аналізує актуальну економічну оцінку інвестиційної привабливості лісопромислового комплексу, акцентуючи увагу на різниці у значеннях понять «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість», що, на нашу думку, трохи не доречно. Так, теоретико-методологічні особливості аналізованої проблематики (зокрема, недоліки терміносистеми: її синонімія (хибна чи правильна), специфіка актуалізованих понять та їх доцільність тощо) доцільно було б вивчати у двох попередніх розділах, не приділяючи їм уваги в процесі репрезентації практичної частини дослідження.

2. Проаналізований здобувачем зарубіжний досвід щодо реалізації державної політики підприємств виробничо-господарської діяльності лісової галузі доцільно було б розширити більшою кількістю зарубіжних країн, не обмежуючись країнами ЄС. Так, вищезазначене дозволило б виокремити провідні чинники промислової політики інших регіонів світу, які доцільно адаптувати в Україні, що, своєю чергою, дозволить підвищити конкурентоспроможність держави в цій галузі на сучасному етапі розвитку.

3. Список використаних джерел містить достатню кількість позицій (152), проте, на нашу думку, репрезентативнішим було б актуалізувати більшу кількість наукових досліджень за останні 5 років (зокрема, з видань, що входять до наукометричних баз даних), своєю чергою, це дало б змогу фундаментальніше охопити аналізовану проблематику, відслідкувавши наявні парадигми в історіографії та локалізувати кореляції у ній за роками, течіями та групами.

У цілому вказані зауваження не знижують наукової та практичної цінності отриманих результатів, а також не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дисертаційного дослідження.

Загальні висновки. Рецензована дисертація Хорошка Олега Владиславовича є завершеною науково-дослідною роботою, яка має наукову новизну і практичну значущість. Зміст вищезазначеного дослідження є цілком репрезентативним щодо основних наукових положень дисертації. Остання оформлена відповідно до чинних вимог, написана науковим стилем з достатнім ступенем термінологічної актуалізації й літературною українською мовою. Стиль викладу матеріалу лаконічний, науковий, логічний, виважений та зрозумілий. Дисертація читається легко, викликає зацікавленість досліджуваною проблематикою.

Дисертаційна робота Хорошка Олега Владиславовича «Удосконалення механізму регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств лісової галузі України» за актуальністю, змістом та повнотою викладу її результатів у публікаціях здобувача, обсягом і якістю оформлення відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Вважаю, що Хорошко Олег Владиславович, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Офіційний рецензент,
доцент кафедри математичних методів
в економіці економічного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
кандидат економічних наук, доцент

Віталій ДЯЧЕК

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 10:42:01 17.04.2024

Назва файлу з підписом: Рецензія_Дячек.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 29.6 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Рецензія_Дячек.docx
Розмір файлу без підпису: 25.4 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ДЯЧЕК ВІТАЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
П.І.Б.: ДЯЧЕК ВІТАЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 3218403532
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:42:01 17.04.2024
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000026EF5C01B45B0705
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.04.15 13:00